

1-MAVZU: O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI PREZIDENTINING 2025-YIL 3-YANVARDAGI “2025-YILDA RESPUBLIKA MAHALLALARIDA XAVFSIZ MUHITNI YARATISH VA HUQUQBUZARLIKLARNING BARVAQT OLDINI OLIISH TIZIMI SAMARADORLIGINI YANADA OSHIRISH BO‘YICHA CHORA- TADBIRLAR TO‘G‘RISIDA”GI PQ-1-SON QARORINING MAZMUN-MOHİYATI



Mamlakatimizda amalga oshirilayotgan keng ko‘lamli islohotlar doirasida mahallalarda xavfsiz muhitni yaratish va huquqbuzarliklarning barvaqt oldini olishga alohida e‘tibor qaratilmoqda.

Prezidentimiz Shavkat Mirziyoyev ta’kidlaganlaridek, “Biz islohotlarimizning ilk kunlaridanoq inson qadrini ulug‘lashni eng oliy qadriyat sifatida e’tirof etdik. Yangilangan Konstitutsiyamizda ham O‘zbekiston huquqiy davlat ekanligini muhrlab qo‘ydik. Yagona maqsadimiz – adolat va qonun ustuvorligini ta’minlash orqali xalqimizni rozi qilish”.

O‘z Res JXU

2025-yilning 1-yanvar holatiga

МАҲАЛЛА ҲУДУДЛАРИДА ХАВФСИЗ МУҲИТНИ САМАРАЛИ ТАЪМИНЛАШНИНГ ЯНГИ МЕХАНИЗМЛАРИ



КРИМИНОГЕН ВАЗИЯТГА САЛБИЙ ТАЪСИР КЎРСАТУВЧИ ОМИЛЛАРНИ БАРТАРАФ ЭТИШ ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ

1. ҲМҚО ва секторлардан масъул раҳбарларни маҳаллага бириктириш
2. Маҳалла еттилиги ҳамда инспектор-психолог, имом-хатиб (*отинойи*), соғлиқни сақлаш, қўриқлаш хизмати ва бошқа идора вакиллари жалб этиш
3. Жиноят омилларини аниқлаб, уларни бартараф этиш бўйича республика-вилоят-туман-маҳалла даражаларига ажратиш
4. Жиноят омилларини бартараф этишга қаратилган аниқ вазифаларни белгилаш ва амалга ошириш
5. Вилоят-туман-маҳалла даражасида баҳолаш индикаторларини (KPI) ишлаб чиқиш
6. Маҳаллада бажарилган ишлар юзасидан вилоят сектор раҳбарлари ҳузурида масъул раҳбарнинг ҳисоботини тинглаш ва муҳокама қилиш





**“Mahallalarda xavfsiz muhit yaratish bo'yicha tashkiliy-profilaktik tadbirlar samaradorligini yanada oshirish, ijtimoiy profilaktika tadbirlarini amalga oshiruvchi subyektlarning shaxsiy javobgarligini kuchaytirish, kriminogen vaziyati murakkab mahallalarda alohida yondashuv asosida manzilli ishlash mexanizmlarini joriy etish”
O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2025 yil 18-avgustdagi 253-sonli Qarori**



I. Asosiy maqsadlar



(a) oxirgi besh yil davomida kriminogen vaziyati murakkab bo'lgan **“qizil” toifaga kiritilgan mahallalarda** joriy yil yakuniga qadar alohida tashkiliy-profilaktik tadbirlarni o'tkazish orqali xavfsiz muhitni yaratish;



(b) kriminogen vaziyati murakkab mahallalarni **sun'iy intellektda ishlovchi maxsus dasturiy ta'minotga** integratsiya qilingan zamonaviy kuzatuv kameralari bilan to'liq qamrab olish;



(v) joriy yil yakuniga qadar **jismoniy shaxslar mol-mulkini texnik qo'riqlash qamrovini 30 foizga, yuridik shaxslar mol-mulkini qo'riqlash qamrovini esa 60 foizga yetkazish;**



(g) kriminogen vaziyati murakkab mahallalarda manzilli tadbirlarning natijadorligini ta'minlashda **mahalliy hokimliklar, davlat organlari va tashkilotlar, ta'lim va ilmiy muassasalar rahbarlarining** shaxsiy mas'uliyatini oshirish.

II. Tashkiliy-profilaktik tadbirlar samaradorligini yanada oshirish



(a) oxirgi besh yil davomida kriminogen vaziyati murakkab bo'lgan **“qizil” toifaga kiritilgan mahallalarda jinoyatlarning** oldini olish bo'yicha alohida yondashuv asosida manzilli ishlash mexanizmlarini ko'zda **tutuvchi konsepsiyani tasdiqlash** hamda uni tatbiq etish orqali tashkiliy-profilaktik tadbirlar olib borish tizimini yo'lga qo'yish;



(b) kriminogen vaziyati murakkab va og'ir mahallalarda nomma-nom biriktirilgan mas'ul rahbarlar tomonidan tashkil etiladigan **“namunali xavfsiz ko'cha” va “namunali xavfsiz uy”** loyihalariga qo'yiladigan namunaviy talablarni tasdiqlash;



(v) ichki ishlar organlarida yuqori malakali kadrlar zaxirasini shakllantirish maqsadida **Ichki ishlar vazirligi Akademiyasida masofaviy ta'lim shaklini joriy etish** hamda bakalavriat dasturi bo'yicha qabul kvotalarini bosqichma-bosqich oshirish.

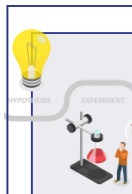
III. Qaror ijrosini samarali tashkil etishda mahalliy hokimliklar, davlat organlari va tashkilotlar rahbarlarining shaxsiy mas'uliyatini oshirish



(a) Qoraqalpog'iston Respublikasi Vazirlar Kengashi Raisi, viloyatlar va Toshkent shahri hokimlari har bir kriminogen vaziyati murakkab mahalla kesimida **oylik “yo'l xaritalari” manzilli ishlab chiqilishiga, ijrosi ta'minlanishiga hamda mahallalarda “namunaviy xavfsiz ko'cha” va “namunaviy xavfsiz uy”** loyihalari amalga oshirilishiga;



(b) Bosh prokuratura Ichki ishlar vazirligi viloyat va tumanlar darajasidagi barcha mas'ul rahbarlar **kriminogen vaziyati murakkab mahallalarda samarali ijtimoiy profilaktika tizimi** yo'lga qo'yilishiga va belgilangan manzilli chora-tadbirlar to'laqonli bajarilishiga;



(v) **O'zbekiston Respublikasi Kriminologiya tadqiqot instituti, Ichki ishlar vazirligi Akademiyasi, Huquqni muhofaza qilish akademiyasi, Toshkent davlat yuridik universiteti va Jamoat xavfsizligi universitetining birinchi rahbarlari “ilmiy xulosa — tavsiya — natija”** tamoyili asosida biriktirilgan kriminogen vaziyati murakkab mahallalarda xavfsiz hudud yaratilishiga.



Kriminogen vaziyati murakkab va og'ir mahallalarda “namunali xavfsiz ko‘cha” va “namunali xavfsiz uy” tashkil etish bo‘yicha namunaviy TALABLAR

“Namunali xavfsiz ko‘cha” va “namunali xavfsiz uy” tashkil etishga oid asosiy talablar



Infratuzilmaviy talablar:



tungi vaqtda ko‘chaning aholi istiqomat qiladigan va harakatlanadigan qismi to‘liq yoritilishi;



berk ko‘chalar, ichki yo‘laklar va aholi kam yuradigan, jinoyat sodir etilishi ehtimoli bo‘lgan qorong‘u hududlarning qisman yoritilishi;



transport vositalari uchun avtoturargohlarning texnik kuzatuv talablariga javob berishi;



ko‘chalarda noqonuniy (yoyma) savdo rastalari faoliyati tartibga solinishi;



qarovsiz yerto‘la, chordoq va chiqindixonalar mavjud bo‘lmasligi.



Texnik talablar:



jinoyat sodir etilishi ehtimoli yuqori bo‘lgan joylar hamda ko‘p qavatli uylarning hovli qismi to‘liq kuzatuv kameralari bilan qamrab olinishi va “tashvish tugmalarining” o‘rnatilishi;



xonadonlar, savdo va maishiy xizmat ko‘rsatish shoxobchalari, ko‘ngilochar maskanlar, kafe, restoran va barlarning qo‘riqlovga olinishi;



videokuzatuv kameralarining profilaktika inspektori xizmat planshetiga integratsiya qilinishi;



xo‘jalik yurituvchi subyektlar tomonidan o‘z hududiga kuzatuv kameralari va yoritish chiroqlari o‘rnatilishi;



ko‘chaning kirish-chiqish joylariga yuzni tanib oluvchi intellektual kameralar o‘rnatilishi;



ko‘p qavatli uylarning kirish eshiklariga xonadonlardan boshqaruvchi domofonlarning o‘rnatilishi hamda yo‘laklardagi eshiklar avtomatik yopilishi ta‘minlanishi shuningdek huquq-tartibot idoralari va mas‘ul xodimlarning telefon raqamlar joylashtirilishi;



do‘konlar xonadonlar ko‘p qavatli uylar va boshqa ijtimoiy obyektlarga “hudud kamera nazoratida” kabi stikerlarning o‘rnatilishi;

“Namunali xavfsiz ko‘cha” va “namunali xavfsiz uy” tashkil etishga oid asosiy talablar



Kuch-vositalarga talablar:

bo‘lgan



voqea va hodisalarga tezkor javob berish tizimi talab darajasida yo‘lga qo‘yilganligi ayniqsa, tungi vaqtda kuch-vositalarning harakatlanish algoritmi belgilanishi;



ko‘chaboshi, uyboshi, tayinlanganligi, jamoatchilik, ko‘ngililar guruhi va mahalla hamkorligi yo‘lga qo‘yilishi;



viloyat va shahar markazlaridagi jinoyat sodir etilishi ehtimoli yuqori bo‘lgan va aholi ko‘p to‘planadigan joylarda **patrullik yo‘nalishlari yo‘lga qo‘yilishi;**



profilaktika (katta) inspektori lavozimi malakali xodimlar bilan to‘liq jamlanishi, **“mahalla yettiligi” tarkibida vakant lavozim bo‘lmasligi.**



Ijtimoiy-iqtisodiy choralar:



ko‘cha bo‘ylab uylarda hamda ko‘p kvartirali uylarda yashovchi barcha fuqarolarning jinoyatdan jabrlanish ehtimolining oldini olish maqsadida profilaktik ishlar olib borilishi (bukletlar, flayerlar tarqatilganligi);



ko‘cha bo‘ylab uylarda hamda ko‘p kvartirali uylarda yashovchi ijtimoiy profilaktika obyektlarining muammolari o‘z vaqtida hal qilinishi;



ko‘cha bo‘ylab uylarda hamda ko‘p kvartirali uylarda yashovchi alohida toifadagi shaxslar bilan tizimli ishlash yo‘lga qo‘yilishi.

